शेषे इति लक्षणं चाधिकारश्च । चक्षुषा गृह्यते चाक्षुषं रूपम् । [1]श्रावणः शब्दः[2] । दृषदि पिष्टाः दार्षदाः [3]सक्तवः । उलूखले [4]क्षुण्णः औलूखलो यावकः । अश्वैरुह्यते आश्वो रथः । चतुर्भिरुह्यते चातुरं [5]शकटम् । चतुर्दश्यां दृश्यते चातुर्दशं रक्षः [6]इति ॥

राष्ट्रावारपाराद् घखौ । (९३/१३१३)

राष्ट्र अवारपार इत्येताभ्यां यथासङ्ख्यं [7]घखौ इत्येतौ प्रत्ययौ भवतः । [8]राष्ट्रियः । अवारपारीणः ।

[४३१] विगृहीतादपीष्यते । (म. भा. २.२९१)

अवारीणः । पारीणः ।

[४३२] [9]विपरीताच्च । (म. भा. २.२९१)

[10]पारावारीणः ।

प्रकृतिविशेषोपादानमात्रेण तावत् प्रत्यया विधीयन्ते । तेषां तु जातादयोऽर्थाः समर्थविभक्तयश्च [11]पुरस्ताद् [12]वक्ष्यन्ते ॥

ग्रामाद् यखञौ । (९४/१३१४)

ग्रामशब्दात् य खञ् इत्येतौ प्रत्ययौ भवतः । ग्राम्यः, ग्रामीणः ॥

कत्र्यादिभ्यो ढकञ् । (९५/१३१५)

कत्रि इत्येवमादिभ्यो[13] ढकञ् प्रत्ययो भवति[14] । कात्रेयकः । [15]औम्भेयकः ।

कत्रि । उम्भि । पुष्कर[16] । मोदन । कुम्भी । [17]कुण्डिन । नगर । [18]वञ्जी । [19]भक्ति । माहिष्मती । [20]चर्मण्वती । ग्राम । उख्या । '[21]कुड्याया यलोपश्च' (ग. सू. ९४)[22] । कत्र्यादिः ॥

कुलकुक्षिग्रीवाभ्यः श्वास्यलङ्कारेषु । (९६/१३१६)

कुलकुक्षिग्रीवा[21]शब्देभ्यो यथासङ्ख्यं श्वन् असि अलङ्कार इत्येतेषु जातादिष्वर्थेषु ढकञ् प्रत्ययो भवति । कौलेयको भवति श्वा चेत् । कौलोऽन्यः । कौक्षेयको भवति असिश्चेत् । कौक्षोऽन्यः । ग्रैवेयको भवति अलङ्कारश्चेत् । ग्रैवोऽन्यः ॥

---

1. श्रवणेन गण्यते इत्यधिकम् फ. 2. रासनो रसः स्पार्शनः स्पर्शः इत्यधिकम् क.इ. 3. माषाः फ. ह. 4. क्षुण्णाः औलूखला यवाः क. 5. हलम् फ, चातुरः शकटः ह. 6. इति नास्ति ब. फ. 7. घ ख क. ह. ब. 8. राष्ट्रीयः ह. 9. विपर्यस्ताच्च ड. 10. पारावरीणः क. ह. 11. परस्तात् क. ह. 12. वर्तन्ते इ. 13. शब्देभ्यः इत्यधिकम् क. 14. शैषिकः इत्यधिकम् क. ड. 15. ग्रामेयकः क. ड. 16. पुष्कल इत्यधिकम् ब. क. 17. अगस्ति इत्यधिकम् क. 18. वञ्जि क. 19. नास्ति ब. क. 20. धर्मवती वर्मती क. ब. ह. 21. कुल्याया अ. ब. क. 22. कौलेयकः इत्यधिकम् क. 23. इत्येतेभ्यः इत्यधिकम् ह.